

Tage Schacks prædiken 1. søndag efter helligtrekonger

Taler

Tage Schack
Præst

Dato

7. januar 1945

Sted

Simon Peters Kirke, Amager

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 42-52

- 1 Vi hører i Dag, at Jesus Kristus er i Templet: Religionens Midtpunkt for
Jøderne: Helligdommen, deres Gudsyrkelses Sted, som gav dem Tryghed,
overfor Gud og Mennesker, Jødernes Kirke, kort sagt. Det er da selvfølgelig, at
han var der, synes vi. Det blev nu ikke ved med at være saa selvfølgeligt. Han
5 talte og lærte jo senere ofte i Templet. Men hans Forhold til Templet var ikke
uden videre det samme, som den fromme Jøde havde det, eller det samme, som
gode Kirkegængere har til Kirken her hos os. Vi hører om, hvordan han med en
Svøbe uddrev Veksellererne og Købmændene fra Templet. Han havde en
Anelse om, hvad Templets egentlige Mening var; og den kunde han ikke uden
10 videre genfinde i Jødens Tempel. Og vi hører om, at han forkyndte, at der ikke
skulde lades Sten paa Sten tilbage af Templet.

- Men nu i Dag er han i Templet for at høre og spørge Lærerne, d. v. s. de
skriftkloge, Teologerne. Og hvad det er, han har hørt og spurgt efter, er ikke
15 vanskeligt at ane: han har hørt efter, hvad de havde at sige, og spurgt efter hvad
de havde at sige, om de hellige Skrifter, som de var forfarne i; ikke om denne
eller hin Enkelthed i dem, men om deres egentlige Mening, om Brændpunktet i
dem, om det Sted, som de alle pegede hen imod. Og Svarer er jo, at denne
Mening, og dette Brændtpunkt, og dette Sted hedder Kristus; Guds Løfter om
20 ham, der skal komme, det er Skriftens egentlige Indhold. Og ved at spørge efter
det, spurgte han ogsaa efter, hvad der var deres Gudsyrkelses egentlige Indhold
og Mening, hvad der var Templets Mening og Urgrund. Det havde de glemt.
Ikke at de havde glemt Gud, lige saa lidt som vi har glemt ham her i Kirken. Vi
har ikke glemt den Gud, som kræver meget af os, men dog ikke mere, end vi kan
25 og vil give ham, og som saa til Gengæld vil betrygge vor Fremtid baade her og
hisset; vi har ikke glemt den Gud, hvis Veje vi mener at kunne forstaa og

begribe, ham, som færdes paa gode og troende Menneskers Veje; ham, for hvem vi bygger Templer og Kirker, fordi han sikrer baade Folkets og den enkeltes Liv; ham, som det er godt at have med overalt, skønt han ganske vist lægger et vist
30 Tryk over Livet, men til Gengæld sørger for, at det ikke gaar galt, men at man altid kan have sin Sjæl, sin Retfærdighed, sin Tro i Behold. Det var Templets Gud for Jøden. Det er Kirkens Gud for os. Men det var ikke ham, Jesus spurgte efter, og hvis Budskab han lyttede efter den Dag, og heller ikke senere. Det var Naadens Gud, Forjættelsernes Gud, ham, der kun giver og tilgiver, og dermed
35 gør hele et Menneskes Retfærdighed til intet – ham, der giver saa ubetinget, at han lader et Menneske staa nøgent og værgeløst med sit Ansvar over for denne Kærlighed, ham, der ikke handler med Mennesket og fordrer meget af ham til Gengæld for sine Gaver, heller ikke modtager Menneskets Tro som et ringe Vederlag for sin Naade (for Tro er ikke noget, man kan tvinge sig til) – ham, der
40 gør med vort Liv, hvad han vil, og slet ikke lader os beholde noget Krav eller nogen Ret tilbage; ham, hvis "Vej og Maade, os at raade, hvor haardt det end gaar til, er idel Naade, Naade". – Ham, hvem vort fattige Liv tilhører nu og altid, saa der slet ikke bliver noget til overs til os selv, andet end at takke ham for det: hans Budskab var det, Jesus hørte efter i Skrifterne; ham var det, han
45 spurgte efter – lige til den Dag, han hængte paa Korset. Men det er ikke den Gud, vi Mennesker har Bud efter, eller har Brug for. Hvad skulde vi bruge ham til? Han garanterer os ikke noget, hverken her eller hisset. Han lover os kun sin Naade, hvor vi saa kommer hen; at vi aldrig skal være alene, men altid have ham og vort Medmenneske hos os.

50 Der gik en Gang et Menneske paa denne Jord og lyttede til Budskabet fra denne Gud og spurgte efter ham. Han havde ikke ladet sig uden Vidnesbyrd. Men da vi ikke kunde forstaa et saadant Vidnesbyrd (det er for utroligt, for urovækkende, for saligt, for fuldt af Haab), saa havde vi glemt det og i Stedet for
55 gjort det til en jødisk Religion. Nu kom Jesus Kristus med Spørgsmaalet til Templet. Nu kommer han i Dag med Spørgsmaalet til Kirken, til os, som har glemt det, eller ikke tør huske det, fordi vi mener, der intet Svar er. Han kommer, for ved at gøre og spørge at kalde det oprindelige og egentlige frem i Kirken: Budskabet om Naadens Gud. Og det er Guds store Naade, som han paa
60 denne Dag viser os, ved denne Fortælling om Jesus i Templet: at han kommer til Templet og Kiren i Dag, ikke for at stabilisere Kirken ved sin Nærværelse, saa vi nu kan vide, at vi er paa det rette Sted, hvor vi har Gud og alle de kristelige Sandheder i Lommen, men for at lade Spørgsmaalet om Gud bryde op iblandt os, for at lytte efter og spørge sig frem, lige ned til Templets og Kirkens glemte

Grund: Naaden alene.

Det er da Evangeliet til os i Dag, netop til os, som er her i Kirken og er kommet her for at dyrke Gud, for at faa Gud med i vort Liv, som et Tillæg til vor Lykke, 70 eller som en Hjælp i vor Fattigdom; os møder dette Evangelium med et Budskab, som vi ikke havde ventet, som derfor kommer bag paa os, baade i vor Lykke og i vor Fattigdom, fordi det ikke giver, hvad vi spørger efter, men noget helt andet; det siger saadan: Guds Naade er saa stor, at han kommer til os i vor Selvretfærdighed og Selvtillstrækkelighed. At Jesus Kristus kom til Toldere og 75 Syndere, spiste og drak med dem, og blev modtaget af dem med Glæde – det har vi hørt saa tit. Men hvad hjælper det os her i Kirken? Vi er jo højst kirkelige, troende Toldere og Syndere, Syndere med Syndsbevidsthed maaske, og som ved, at vi har den. Eller rettere, vi er selvretfærdige skriftkloge og Farisæere, som færdes i Templet, hjemmевant, og kender Skrifterne. For os er der kun eet 80 Haab, Haabet i dette Evangelium: at Kristus, Guds Naade, kommer til os i vor Selvretfærdighed og Selvhjulpethed for at høre og spørge efter det Budskab, vi kender saa godt, men ganske havde glemt: Budskabet om Gud. Det er vort eneste Haab, at Kristus har levet Mennesketlivet, ogsaa for os selvretfærdige, ikke for at sige, at det er godt og forsvarligt, heller ikke for at stive det af med lidt 85 Kristelighed, men for at forbarme sig over det: at han ikke forlader os i vor Farisæisme, men bliver ved at høre og spørge, saa vi til sidst er nødt til at spørge efter Guds Naade alene.

Intetsteds er Guds Naade saa stor, som her hvor vi hører, at den bliver siddende 90 hos de skriftkloge og selvgode og ikke lader dem i Fred med sine Spørgsmaal og Svar. Saa er der dog Haab for os i vor Forhærdelse og vor Fortabthed; Haabet hedder Kristi Nærværelse.

Det er altsaa en mærkelig Maade, Kristus er nærværende i Templet paa, d. v. s. i 95 Kirken paa. Ikke som dens Garant, men som dens Foruroliger. Ikke paa Grund af alt det, der gør os i Kirken til noget særligt frem for andre Mennesker, men paa Trods af det. Fordi der trods os og vor Selvretfærdighed ligger gemt et Budskab i Kirkens Grund; det Budskab, den oprindelig er bygget paa, og som endnu kan brænde mellem Fingrene paa os, som manøvrerer med det.

100

Man kan jo gøre denne Fortælling til en smuk Skildring af en ædel, ung Mand, Idealet for sund Ungdom, som ikke er afsporet. Saa kommer den os ikke ved. Saa er den kun et Fantasiprodukt, men den sande Kristus, der hele sit Liv, lige

105 ind i Døden, kun lyttede efter Budskabet fra Faderen, kun spurgte efter Gud –
han som er fælles med os i den Nød, vi ikke kender og regner for noget, fælles
med os i vor Skyld og Vantro; han, der ikke lader de skriftkloges og godes og
troendes Selvsikkerhed i Ro, han er ikke en forbigangen Skikkelse fra Fortiden
(saa var han jo ganske ligegyldig og kunde ikke hjælpe mere end alle de andre
110 døde): Han hører og spørger i Kirken efter Gud. Ordet om ham vækker i Dag
Budskabet op igen, vækker Spørgsmaalet op igen (og Budskabet er der ikke
uden Spørgsmaal; vi gaar ikke rundt med det i Lommen til Beroligelse for den,
der ikke spørger). Den Dag, han sad der, blev Templets Mening og Hensigt
opfyldt, for der blev endelig for Alvor spurgt efter den. Og i Dag, da vi sidder
115 her, bliver Kirkens Mening og Hensigt opfyldt. For Kristi Spørgsmaal efter
Naadens Gud er iblandt os, hans Lytten efter Gud. Og Budskabet, vi hører, og
Svaret vi faar, er ham selv. Vi faar ingen anden Gud end den fattige Kristis, der
døde paa et Kors, med et Raab efter Gud. Vi faar ingen anden Gud end
Naaden, som han levede paa denne Jord, i alt hvad han sagde og gjorde, og som
120 aabenbaredes i hans Død for os. Han er Mennesket, hvem alt andet er frataget,
undtagen Guds Naade. Han er intet andet end Guds fattige Naade paa Korset,
Skrifternes og Kirkens skjulte og glemte Mening, Svaret, som den spørgende kan
høre. Hans Nærværelse i Dag i sin Kirke iblandt os selvretfærdige er vort eneste
Haab om, at ogsaa for os gælder Naaden alene.

125
Amen.

Kilde

Manuskript taget fra Schack, T. (1945) Prædikener, 50-55, Gyldendal efter aftale med udgiveren.

130

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

1. søndag efter helligtrekonger, Danmarks besættelse 1940-1945, Første tekstrække, Prædiken,
Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

135

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tage-schacks-praediken-1-sondag-efter-helligtrekonger>

140